

KOX.431.32.2017

Pani

Ewelina Kliś - Prezes Zarządu

Pan

Grzegorz Koszyła-Malczewski -

Wiceprezes Zarządu

Fundacja „Serca dla Maluszka”

ul. Kowalska 89/1

43-300 Bielsko-Biała

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Zakres kontroli:	Kontrola działalności organizacji pożytku publicznego w 2016 r., w zakresie określonym w art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie¹, w tym: – spełniania wymogów określonych dla organizacji pożytku publicznego w ustawie; – sprawozdawczości z działalności pożytku publicznego; – wykorzystania środków finansowych pochodzących z 1 % podatku dochodowego od osób fizycznych; – wywiązywania się z obowiązków wobec wolontariuszy wykonujących świadczenia na rzecz organizacji; – korzystania z przysługujących ustawą zwolnień i uprawnień w odniesieniu do prowadzonej działalności pożytku publicznego.
Okres objęty kontrolą:	od 1 stycznia 2016 r. do 31 grudnia 2016 r.
Zespół kontrolerów:	Sylwia Falana – st. inspektor wojewódzki, kierownik zespołu kontrolerów na podstawie upoważnienia z dnia 7 września 2017 r., nr KOXII.0030.1.2017; Anna Piąty – st. inspektor wojewódzki, na podstawie upoważnienia z dnia 7 września 2017 r., nr KOXII.0030.2.2017.

¹ t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 1817 ze zm., zwana dalej *ustawą o opp.*

**Podstawa prawna
przeprowadzenia
kontroli:**

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 29 ust. 1 w związku z art. 29 ust. 3 pkt 2 ustawy o opp.

**Data podpisania
protokołu kontroli:**

23 października 2017 r.

Ocena stanu faktycznego wynikająca z ustaleń zawartych w protokole kontroli.

Działalność Fundacji „Serca dla Maluszka”² jako organizacji pożytku publicznego, w kontrolowanym zakresie w 2016 r. **oceniam pozytywnie, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości.** Na powyższą ocenę miała wpływ nieprawidłowość polegająca na:

- nieobjęciu ubezpieczeniem od nieszczęśliwych wypadków wolontariuszy, którzy świadczyli pomoc na rzecz organizacji przez okres krótszy niż 30 dni.

Jednoczenie z uwagi na założony próg istotności oraz zagadnienia podlegające ocenie w danych obszarach objętych kontrolą na ocenę ogólną nie miały wpływu poniższe nieprawidłowości, które dotyczyły:

1. Nieprecyzyjnego sformułowania zapisu w Statucie Fundacji w stosunku do brzmienia art. 20 ust.1 pkt 5 „a” ustawy o opp, gdyż w §21 pkt 1 Statutu Fundacji zakazem udzielania pożyczek lub zabezpieczania zobowiązań majątkiem Fundacji, poprzez określenie „osoby bliskie” objęto wyłącznie osoby, z którymi pracownicy Fundacji pozostają w związku małżeńskim, we wspólnym pożyciu albo w stosunku pokrewieństwa lub powinowactwa w linii prostej, pokrewieństwa lub powinowactwa w linii bocznej do drugiego stopnia albo są związani z tytułu przysposobienia, opieki lub kurateli, natomiast nie objęto tym zakazem również „osób bliskich” Fundatora oraz „osób bliskich” członków organów Fundacji.

2. Nieujmowania w ewidencji księgowej konta 702-1 Wpływy z 1% operacji gospodarczych w dacie ich wpływu lecz pod datą ostatniego dnia miesiąca.

Powyższą ocenę ogólną uzasadniają przedstawione poniżej uwagi i oceny szczegółowe:

**Spełnianie wymogów
określonych dla
organizacji pożytku
publicznego**

W 2016 roku Fundacja prowadziła działalność na podstawie przepisów ustawy z dnia 6 kwietnia 1984 roku o fundacjach³ oraz Statutu Fundacji „Serca dla Maluszka”⁴.

² Dalej zwaną „Fundacją”.

³ t.j. Dz. U. z 2016 poz.40.

⁴ Przyjętego uchwałami: nr 6/2014 Rady Fundacji z dnia 1 lipca 2014 r. oraz nr 2/2016 Rady Fundacji z dnia 6 czerwca 2016 r. - dalej zwanego Statutem Fundacji.

Fundacja uzyskała status organizacji pożytku publicznego od dnia 10 września 2014 r.⁵

Fundacja w 2016 r. prowadziła działalność nieodpłatną i działalność gospodarczą. Działalność gospodarcza⁶ była dodatkową w stosunku do działalności pożytku publicznego, a jej przedmiot (działalność agencji reklamowych - PKD 73.11.Z) różnił się od przedmiotu działalności pożytku publicznego, co było zgodne z art. 20 ust. 1 pkt 2 ustawy o opp.

Statut Fundacji zabraniał zasiadania w Zarządzie Fundacji osobie skazanej prawomocnym wyrokiem za przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego lub przestępstwo skarbowe. Wszyscy członkowie Zarządu złożyli stosowne oświadczenia w ww. kwestii, co było zgodne z art. 20 ust. 1 pkt 5 ustawy opp.

Fundacja w okresie kontrolowanym tj. od 1 stycznia 2016 r. do 31 grudnia 2016 r., posiadała organ kontroli i nadzoru, co było zgodne z art. 20 ust. 1 pkt 4 ustawy opp.

Rada Fundacji zgodnie z zapisami Statutu Fundacji oraz złożonymi oświadczeniami:

- stanowiła organ odrębny od organu zarządzającego i niepodlegający mu w zakresie wykonywania kontroli wewnętrznej i nadzoru, a członkowie Rady Fundacji nie pełnili innych funkcji we władzach fundacji, nie pozostawali z nimi w związku małżeńskim, we wspólnym pożyciu, w stosunku pokrewieństwa, powinowactwa lub podległości zatrudnienia (§ 37 Statutu);
- członkowie Rady Fundacji nie byli skazani prawomocnymi wyrokami sądów za przestępstwa popełnione umyślnie ścigane z oskarżenia publicznego lub przestępstwo skarbowe, co było zgodne z art. 20 ust. 1 pkt 4 ppkt a-b ustawy o opp.

Członkowie Rady Fundacji nie otrzymywali wynagrodzenia ani zwrotu uzasadnionych kosztów z tytułu pełnienia funkcji w tym organie, co było zgodne z art. 20 ust. 1 pkt 4 ppkt c ustawy o opp.

Nadwyżka przychodów nad kosztami za 2016 r. została przeznaczona na działalność statutową Fundacji, co było zgodne z art 20 ust. 1 pkt 3 ustawy o opp.

⁵ Postanowienie Rejonowego Sądu w Bielsku-Białej sygnatura sprawy: BB.VIII NS-REJ.KRS/006314/14/667, VIII Wydziału Gospodarczego Krajowego Rejestru Sądowego

⁶ Postanowienie Rejonowego Sądu w Bielsku-Białej sygnatura sprawy: BB.VIII NS-REJ.KRS/010496/16/725, VIII Wydziału Gospodarczego Krajowego Rejestru Sądowego Fundacja 13 września 2016 r. uzyskała zaświadczenie o dokonaniu wpisu do Rejestru Przedsiębiorców.

Fundacja posiadała Politykę rachunkowości, w której ujęto konta księgowe przychodów i kosztów dotyczące działalności statutowej odpłatnej i nieodpłatnej oraz działalności gospodarczej.

Księgi rachunkowe były prowadzone w siedzibie Fundacji „Serca dla Maluszka” w Bielsku-Białej przy ul. Kowalskiej 89.

Prowadzona przez Fundację nieodpłatna działalność pożytku publicznego oraz działalność gospodarcza została rachunkowo wyodrębniona w stopniu umożliwiającym określenie przychodów, kosztów i wyników tej działalności, zgodnie z art. 10 ust.1 ustawy o opp.

Zapisy § 21 Statutu Fundacji zawierały zakazy określone art. 20 ust. 1 pkt 6 ustawy o opp, jednak były nieprecyzyjne w stosunku do treści art. 20 ust 1 pkt 6 lit. „a” z uwagi na użycie w § 21 pkt 1 Statutu sformułowania „osoby bliskie” w odniesieniu wyłącznie do pracowników Fundacji.

W § 21 pkt 1 Statutu Fundacji zakazem udzielania pożyczek lub zabezpieczania zobowiązań majątkiem Fundacji, poprzez określenie „osoby bliskie” objęto wyłącznie osoby, z którymi pracownicy Fundacji pozostają w związku małżeńskim, we wspólnym pożyciu albo w stosunku pokrewieństwa lub powinowactwa w linii prostej, pokrewieństwa lub powinowactwa w linii bocznej do drugiego stopnia albo są związani z tytułu przysposobienia, opieki lub kurateli, natomiast nie objęto tym zakazem również „osób bliskich” Fundatora oraz „osób bliskich” członków organów Fundacji.

Przyczyna: zgodnie z wyjaśnieniem Zarządu Fundacji „(...) nie objęto tym zakazem również „osób bliskich” Fundatora oraz „osób bliskich” członków organów Fundacji, tylko i wyłącznie z powodu niedopatrzenia (...).”

Fundacja w 2016 r. spełniła wymogi określone dla organizacji pożytku publicznego.

sprawozdawczość:

Fundacja na swojej stronie internetowej⁷ podała do publicznej wiadomości sprawozdania ze swojej działalności za 2016 r.: raport z działalności, rachunek wyników, bilans, informacje ogólne do sprawozdania finansowego, informację uzupełniającą do bilansu oraz sprawozdanie merytoryczne, co było zgodne z art. 23 ust.1, ust.2 i ust. 2a ustawy o opp.

Sprawozdania finansowe i merytoryczne Fundacji za 2016 r. zostały zamieszczone terminowo na stronie internetowej Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej w bazie sprawozdań finansowych i merytorycznych organizacji pożytku publicznego: <http://sprawozdaniaopp.mpips.gov.pl/>, co było zgodne z art. 23 ust. 6 ustawy o opp.

⁷ <http://www.fundacjasercadlamaluszka.pl/sprawozdania-merytoryczne-i-finansowe.html>

Fundacja spełniała wymogi dotyczące publikowania sprawozdań merytorycznych i finansowych za 2016 r.

Wykorzystanie 1% podatku dochodowego od osób fizycznych

Fundacja wyodrębniła w ewidencji księgowej środki 1% podatku dochodowego od osób fizycznych, w tym środki wydatkowane na promocję 1% podatku, zgodnie z art. 27 ust. 2c ustawy o opp.

W planie kont Fundacji wpływy środków z 1% podatku wyodrębniono analitycznie na koncie 702-Działalność nieodpłatna, 702-1-Wpływy z 1%, natomiast koszty finansowane z 1% podatku wyodrębniono analitycznie w każdej z pozycji kosztów działalności nieodpłatnej (analitika do konta 502-Koszty działalności nieodpłatnej).

W 2016 r. Fundacja nie podjęła uchwały w zakresie wykorzystania środków finansowych pochodzących z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych (dalej 1% pdof lub 1% podatku).

W 2016 r. przychody z 1% pdof wg ewidencji księgowej konta 702-1 Wpływy z 1% wyniosły 722.046,59 zł.

Kontrolą objęto wpływy 1% podatku z urzędów skarbowych w łącznej kwocie 35.149,34 zł (4,8%) i ustalono, że zachodzi zgodność kwot ujętych w wyciągach bankowych i ewidencji księgowej.

Wpływy z 1% podatku były ujmowane w ewidencji księgowej konta 702-1 Wpływy z 1% pod datą ostatniego dnia miesiąca, zamiast pod datą dokonania operacji gospodarczej, co było niezgodne z art. 23 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości⁸.

***Przyczyna:** zgodnie z wyjaśnieniem Prezesa Fundacji: „(...) program używany do prowadzenia księgowości w Fundacji tj. SYMFONIA nie umożliwia pod wprowadzanym jednym dokumentem, jakim w tej sytuacji jest wyciąg bankowy z całego miesiąca zapisów transakcji w danym dniu, dlatego też wszystkie transakcje zapisane były pod datą wyciągu bankowego (...)”.*

Wydatki Fundacji sfinansowane ze środków 1% pdof, według wyjaśnień Prezesa Fundacji, wyniosły 447 781,38 zł.

Kontroli poddano, wybrane losowo, na podstawie ewidencji analitycznej kont zespołu „5”, wydatki w łącznej kwocie 94.314,93 zł, tj. 21,06 % wydatków ogółem z 1 % podatku.

⁸ t.j.: Dz.U.2016.1047 ze zm.- dalej: ustawa o rachunkowości.

Fundacja realizowała pomoc podopiecznym poprzez refundację poniesionych przez podopiecznego kosztów / wydatków, jak również poprzez bezpośrednie finansowanie zakupu usług lub rzeczy (zapłatę na konto wystawcy faktury). Pomoc była realizowana na podstawie otrzymanych oryginałów rachunków, faktur lub innych dokumentów księgowych. W przypadku rachunków i faktur podlegających refundacji podopieczny zobowiązany był przedłożyć potwierdzenie zapłaty do faktur przelewowych, jeśli z faktury / rachunku nie wynikało, iż należność została uregulowana. Wymagano również by faktury/rachunki były opatrzone opisem, co do celowości zakupu, a w przypadku faktur wystawionych na Fundację adnotacją imienia i nazwiska podopiecznego.

Środki finansowe z 1% podatku wydatkowane zostały na cele działalności pożytku publicznego określone w §§ 11 i 12 Statutu Fundacji, w szczególności na: leki i środki higieniczne, sprzęt rehabilitacyjny (aparat słuchowy; koflator; fotelik rehabilitacyjny samochodowy, wózek inwalidzki, orteza), poprawę warunków socjalno-bytowych, rehabilitację, operacje i zabiegi medyczne (w szczególności związane z przeszczepem komórek macierzystych), co było zgodne z art. 27 ust. 2 ustawy o opp.

Skontrolowane dokumenty finansowo-księgowe dokumentujące wydatki podlegały sprawdzeniu pod względem merytorycznym, formalno-rachunkowym oraz zostały zatwierdzone do wypłaty, były opisane i zawierały dekretację księgową, jak również były opatrzone pieczęcią, że zostały sfinansowane ze środków 1% podatku, co było zgodne z art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy o rachunkowości.

W 2016 roku Fundacja nie przekazywała środków finansowych pochodzących z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych na rzecz innych organizacji.

W 2016 roku Fundacja nie zakupiła środków trwałych ze środków pozyskanych z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych.

W 2016 r. skontrolowane środki pochodzące z 1 % podatku dochodowego od osób fizycznych Fundacja wydatkowała na prowadzoną działalność pożytku publicznego.

**Zobowiązania
wobec
wolontariuszy:**

Fundacja „Serca dla Maluszka” wykazała w sprawozdaniu merytorycznym, że korzystała ze świadczenia 4 wolontariuszy na rzecz Fundacji przez okres dłuższy niż 6 miesięcy.

Kontrolującym przedłożono 4 porozumienia o współpracy zawartych przed 2016 r. (tj.: 2 stycznia 2013 r., 24 marca 2014 r., 26 czerwca 2014 r., 10 listopada 2015 r.), natomiast w okresie objętym kontrolą Fundacja nie zawarła porozumień o wykonywanie świadczeń wolontarystycznych.

Przedłożone porozumienia zostały zawarte na czas nieokreślony w formie pisemnej. Zawierały informację o przysługujących wolontariuszom prawach i ciążących na nich obowiązkach, co było zgodne z art. 47 ustawy o opp, jak również informację dot. zapewnieniu wolontariuszom higienicznych warunków wykonywania świadczeń oraz niezbędnych środków ochrony indywidualnej, zwrotu poniesionych kosztów, wynikających z odrębnych przepisów, zaopatrzenia z tytułu wypadku przy wykonywaniu świadczenia na zasadach wynikających z odrębnych przepisów, co było zgodne z art.45 ustawy o opp.

Prezes Fundacji oświadczyła, że ustnie poinformowała wolontariuszy o ryzyku dla zdrowia i bezpieczeństwa związanego z wykonywanymi świadczeniami oraz o zasadach ochrony przed zagrożeniami.

W związku z wykonywaniem świadczeń wolontariackich w 1 przypadku w zakresie kompleksowej obsługi finansowo-księgowej, wolontariusz posiadał stosowne uprawnienie do prowadzenia ksiąg wydane przez Ministra Finansów.

W 3 pozostałych przypadkach nie powstał obowiązek posiadania przez wolontariuszy kwalifikacji i spełniania stosownych wymagań na podstawie odrębnych przepisów, o których mowa w art. 43 ustawy o opp.

W sprawozdaniu merytorycznym z działalności organizacji pożytku publicznego za 2016 r. Fundacja wykazała 50 wolontariuszy, którzy świadczyli pomoc na rzecz organizacji przez okres krótszy niż 30 dni.

Wolontariusze, którzy świadczyli pomoc na rzecz organizacji przez okres krótszy niż 30 dni nie byli objęci ubezpieczeniem od nieszczęśliwych wypadków, co było niezgodne z art. 46 ust. 3 ustawy o opp.

Przyczyna: według wyjaśnienia Prezes Fundacji: „Fundacja nie zapewniła ubezpieczenia od następstw nieszczęśliwych wypadków, ponieważ została ustnie poinformowana przez wolontariuszy, że takowe ubezpieczenia posiadają. Wykupili je we własnym zakresie”.

Fundacja w 2016 r. nie spełniła, wszystkich nałożonych na nią obowiązków względem wolontariuszy ponieważ, nie zapewniła świadczącym wolontariat poniżej 30 dni, ubezpieczenia od następstw nieszczęśliwych wypadków.

Odpowiedzialność za wymienione nieprawidłowości ponosi Zarząd Fundacji.

Ustalenia kontroli nie podlegające ocenie:

Zgodnie z oświadczeniem Prezesa Fundacji, w 2016 roku Fundacja korzystała:

- ze zwolnienia od podatku od osób prawnych.

Fundacja nie korzystała:

- ze zwolnienia od podatku od nieruchomości,
- ze zwolnienia od podatku od czynności cywilnoprawnych,
- ze zwolnienia od opłaty skarbowej,
- ze zwolnienia od opłat sądowych.

Fundacja:

- nie nabyła na szczególnych warunkach prawa użytkowania nieruchomości będących własnością Skarbu Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego,
- nie korzystała z wykonywania pracy przez osoby skierowane do odbycia służby zastępczej w organizacji pożytku publicznego na zasadach i w trybie określonym w odrębnych przepisach,
- nie korzystała z nieodpłatnego informowania o swojej działalności w jednostkach publicznej radiofonii i telewizji.

Mając powyższe na uwadze zalecam:

1. Doprecyzować zapis Statutu Fundacji dotyczącego zakazu udzielania pożyczek lub zabezpieczenia zobowiązań majątkiem Fundacji do wymogu ustawowego.
2. Zapewnić ubezpieczenie od następstw nieszczęśliwych wypadków wolontariuszom, którzy wykonują świadczenia przez okres nie dłuższy niż 30 dni.

W zakresie nieujmowania w ewidencji księgowej konta 702-1 Wpływy z 1% - faktycznej daty dokonania operacji gospodarczej – zalecenia nie wydaje się z uwagi na dokupienie przez Zarząd Fundacji modułu do programu SYMFONIA, który umożliwia pobieranie i księgowanie dziennych wyciągów bankowych. Taki system księgowania został wprowadzony w Fundacji od września 2017 roku.

Proszę o przekazanie informacji o sposobie usunięcia nieprawidłowości oraz wykonania zaleceń pokontrolnych, a także o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań w terminie 30 dni od dnia doręczenia niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Otrzymują:

1 x Adresat
1 x Pani Elżbieta Rafalska
Minister Rodziny Pracy i Polityki Społecznej
ul. Nowogrodzka 1/3/5
00-513 Warszawa
1 x aa

WOJEWODA ŚLĄSKI
Jarosław Wieczorek